

# Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.  
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal  
Dessewéy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

## Makót már megint mellőzték.

Makó, szept. 26.

Annyi bizonyos, hogy ez a mi városunk, Makó, nem valami kegyeltje a sorsnak. Azt sem lehet ráfogni, hogy a kormányok valami nagyon elkényeztettek volna, úgy mint a többi városokat, amelyekre ugyancsak rámosolygott egy párszor, ha csak kortes fogás képen is egy kis kormánykegy.

Makóvárosának csak évtizedes óhajai vannak, amelyek még évtizedekig óhajok maradnak, hogy aztán a hosszas várakozásba beleunva, a város közönsége fásultan lemondjon jogos óhajairól.

A makói törvényszék ügyéről már nem lehet úgy beszélni, hogy azt egy sokat, vagy inkább semmit mondó kézlégintéssel ne fogadják. Pedig a makói törvényszék felállításáról szóló törvényjavaslat már több, mint négy esztendeje be van terjesztve a képviselőházhoz. Ez azonban csak javaslat marad az idők végéig.

A mindenkor kormányok, de különösen a mungókormány ádáz dühvel viseltetik Makóvárosra iránt, azért nem kapunk mi törvényeket, katonaságot, selyemfonógyárat s több más olyasmit, aminek révén más városok hatalmas fejlődésnek indultak. Az eddigi mellőzéseket némán írta ennek a városnak lakossága, de milyen csúfosan elnézett a kereskedelmi kormány legutóbb Makóváros közönségének érdekei felett, azt már igazán nem lehet szó nélkül hagyni.

Arról van szó, hogy a vasuton való utazás jelentékeny megdrágítását ellensúlyozandó, a kereskedelmi kormány elhatározta, hogy a gyorsvonatokon harmad osztályú kocsikat is járatt. Ez nagyon jó dolog, mert a szegény ember ideje is drága már manapság s a gyorsvonatot csak úgy igénybe veszi, mint a tehetősebb ember.

Csaknem minden vonalon elrendelte a miniszter, hogy harmad osztályú kocsikat kapcsoljanak a gyorsvonatokhoz, csak éppen a szeged-budapesti viszonylatot hagyták figyelmelen kívül s ezzel nemcsak Makóváros, hanem Csanád megye, sőt a Délvidék legnagyobb része lakosságának érdekeit megsértették.

Ezen a vonalon, ahol a személyvonatok közlekedése oly gya-

lázatosan komisz, hogy még a legszegényebb embereket is a gyorsvonatokon való utazásra kényszeríti, ezen a vonalon nem akar a kereskedelmi kormány harmad osztályú gyorsvonati kocsikat járattani.

Mi más ez, mint Makóváros és Csanád megye közönségének, illetve érdekeinek a legridegebb mellőzése.

A makói ember csak úgy járhatja meg Budapestet egy nap alatt dolgát végezten, ha gyorsvonatot vesz igénybe, ám ez nagyon drága, különösen mióta a vasuti utazást oly nagyon megdrágították. Most, hogy harmad osztályú kocsik is járnának, a makói és csanád megyei közönség igen kényelmesen s elég olcsón utazhatna Budapestre, ámde Makó és Csanád megye érdekeivel nem számoltak. Mellőzték Makót ismét, mint annyiszor.

Makóváros iparosainak, gazdáinak és kereskedőinek nem szabad annyiban hagyni a dolgot. Makó közönségének egyetemes érdeke ez, hogy amit a vasuti utazás megdrágítása folytán elvesztett a vámon, azt megnyerje azon a révén, hogy harmad osztályú kocsik is járjanak a gyorsvonatokkal.

A makói kereskedők egyesületétől és az Onke. csanádi körzétől várjuk, hogy felemelik illetékes helyen szavukat s úgy Csanád vármegye közigazgatási bizottságának, valamint az aradi kereskedelmi és iparkamarának utján oda fognak hatni, hogy a harmad osztályú gyorsvonati kocsik a Szeged-budapesti viszonylatban is közlekedjenek.

Nagyon csekély dolog ez, még csak küldöttség sem kell hozzá, csak egy kis jóakarát, amelyet azonban Makóváros közönségének nem igen volt alkalmá tapasztalni a kormánykörök részéről.

## A politikai helyzet.

### Van-e kormányválság?

#### Mi lesz hát?

Az ország, bátran mondhatjuk, a monarchia öszpolitikusai most azon tépelődnek: lesz-e a közel jövőben magyar kormányváltás, vagy sem?

Csupa kétely, találgatás, bizonytalanság. Talányokkal állunk

szemben és kinek-kinek más a kombinációja a megoldást illetően.

Egyik közös államhivatalunkban működő, magasállású, nagy tekintélyű vezető politikus: véleménye szerint van-e kormányválság, eképpen felelt:

— Kormányválság van, de nincs. Van miniszterelnökségek, de csak Budapestben. Bécsben nincsen. Szó sincs róla. De hát miért is lenne? Az alkotmányos államtényezők egyike, a legfőbbje, a király nagyon meg van előgedve az ő jelenlegi magyar miniszterelnökével.

A korona felfogása szerint tehát mi okból kellene eltávolítani azt a kormányelnököt, aki szállította a véderőjavaslatokat és helyreállította az ország rendjét.

En jól tudom, hogy ez nem rend! Tudja a munkapárt, sőt maga a kormány. De hát ez mit sem változtat a korona álláspontján. Nem változtat mindaddig, amíg alulról, kitörő dinamikus erők meg nem változtatják a formációt. Mi beavatottak látjuk és észleljük, hogy magában a kifelé látszólag egységes munkapártban felszínre törekszik az az áramlat, amely fölismeri a veszélyességét annak a „rendnek”, amely most uralkodik az országban. S akik mély sajnálkozással látják mindenkor változó programjuk, a demokratikus, becsületos választójogi reform elkallódását, háttérbe szorítását. Akik becsületos választójogi érdekekben szívesen fognának kezét azokkal, akik közül sokaknak a parlamentől való kidobtatásánál kell segédkezniük.

Mihelyt elő fog állani az a kívánatos és kellő tekintély és ki fogja kiáltani: „Ide mellém a választójogi hívei!” — egyszerre le fognak omlani a pártbűség elválasztó falai, el fognak simulni a gyűlölködés szennyes hullámai és egy táborban, illetve kettőben lesznek a választójog barátai s ellenségei. S mi lesz akkor a Lukács feje? Ki fog törődni vele? Ezüst tálcán fognak fölkinálni a béke és az engesztelődés oltárán. És pedig királyi szankcióval. De hát mindez még csak álmodozás. Hol van az a tekintély, hol az a vezérférfi, aki elő mer lépni a homályból? Még erre jó ideig kell várunk.

— Bizottsági ülés a városnál. Ma délután Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével két bizottság is tartott ülést a városnál, ugymint a pénzügyi és a gazdasági bizottság. Mindkét bizottság a város jövő évi költségelőirányzatát tárgyalta és azt lényegtelen módosításokkal el is fogadta.

## A delegációk ülései.

### A miniszterek Budapesten.

A delegációk albizottságai legnagyobb részt befejezték tanácskozásait s üléseiket a jövő hét közepéig elhalasztották. A jövő héten még a tengerészeti albizottság tart ülést, hogy Montecuccoli megtegye azokat az előterjesztéseit, amelyek tegnap az osztrák delegáció albizottságaiban hangzottak el. Az albizottságok tanácskozásainak befejezte után, valószínűleg a jövő hét második felében megkezdődnek a plenáris ülések, melyek kéthárom napnál tovább alig tartanak. Ma, csütörtökön és szombaton a delegáció nem tart ülést.

Lukács László miniszterelnök Budapestre utazott. Vele jött Hazai Samu honvédelmi miniszter is.

A magyar politikai körökben igen élénk élet uralkodik. Az ellenzéki pártok nagyban készülnek Kossuth Ferenc ceglédi beszámolójára, amelyen az összes pártok képviselői megjelennek.

## Makó népe Justh Gyulánál.

A tornyai látogatás egyelőre elmarad. — Artana az igazalom a gyöngékedő vezérnek. — A legszivesebb üdvözlését küldi Makó népének.

Megemlékeztünk már arról a gyönyörű tervről, mely szerint Makó város népe úgy akarja megmutatni ragaszkodását és őszinte szeretetét, nagynevű képviselője, Justh Gyula iránt, hogy monstre küldöttséget meneszt a gyöngékedő vezérhez s meglátogalja tornyai magányában.

A makói nép őszinte s igaz szeretetének ez a spontán megnyilvánulása oly fényes jele annak az ideális ragaszkodásnak, amelylyel Makó népe Justh Gyula iránt viseltetik, hogy ilyenre példát talán a világon sem találhatunk.

Meghatóan impozáns még csak elképzelni is azt a gyönyörű látványt, amint a sok ezer makói polgár ugyszólván oda zárandókol nagynevű vezéréhez.

Ma és mindennap este a Korona-kávéházban  
Purcsi Károly teljes zenekara **HANGVERSENYEZ.**

A szeretet és a ragaszkodás ilyen gyönyörű megnyilvánulása, azonban lelki és testi izalmakat idézhetne elő Justh Gyulánál, aki habár már jól érzi magát, mégis orvosai tanácsára egy darabig még tartózkodnia kell minden izgalomtól. Így hát a tervezett tornyai látogatás egyelőre elmarad, habár Justh Gyula maga sajnálja a legjobban, hogy derék makói népét nem láthatja maga körül.

Hogy a Justh Gyula betegségéről terjesztett hírek mennyire nem felelnek meg a valóságnak, legjobban bizonyítja ezt az a tény, hogy Justh Gyula személyesen telefonált szerkesztőségünkben s felelős szerkesztőnknek következőket mondotta, ki a tervezett tornyai látogatásról beszélgetett vele.

„Bizony sajnálom, hogy egyelőre nem engedi meg az orvosom, hogy egy nagyobb küldöttséget fogadjak. Ellőtött a sok beszédétől.”

Midőn azt felelte erre Kiss Pál dr., hogy nem kéne neki beszélni majd beszélne a makóiak, Justh Gyula kedélyesen vágta közbe: De hiszen már azt csak nem tudnám megállani, hogy ne beszéljek az én derék makói népemnek, a mely derék makói népnek ezuton is a legszívesebb üdvözetemet küldöm s halásan köszönöm ily gyönyörű módon megnyilvánuló szeretetüket.

A tornyai látogatás ilyenformán egyelőre elmarad. A látogatás időpontját lapunkban közölni fogjuk.

A nagynevű vezér egyébként függetlenségi képviselőtársainak következő üzenetét küldte:

— Örömmel és boldogsággal tölt el, hogy betegségem alatt nem lankad el a harc, sőt hevesességében, támadó erejében még csak fokozódott. Minden politikai eseményről, a küzdelem bécsi és budapesti fázisairól informálva vagyok. Köszönöm a bécsiek és a fővárosi harcok társak üdvözlését. Velük vagyok, velük maradok. Ha tovább is ilyen komolysággal, kitartással és elszántsággal folyik a harc, a győzelem nem maradhat el.

Nem is fog elmaradni a győzelem ha az ország minden vidékén oly lelkes igazi katonái lesznek a függetlenségi eszméknek s Justh Gyula zászlójának, mint Makón.

## Árviz Makón.

Szent Lőrinc és Lesi viz alatt.

Nagy, óriási a Maros vize, akkora, hogy már régen kilépett medréből és szennyes vizével már-már mossa az óriási védgátat. Mindennek dacára aggódni nem kell a miatt, hogy a Maros magát Makóvárosát előntse áradásával.

Ez ellen megvéd bennünket az óriási körgát, jóllehet a Maros felső folyásáról újabb áradásokat jeleznek és a nagy víz lefolyása korlátozva van az által, hogy a Tisza és Magyarország minden vizere erősen árad.

Ilyen nagy emberemlékezet óta nem volt a Maros. A tavaszi, illetve júniusi áradás jóval kisebb volt, mint a mostani. Ez teljesen elpusztította a hullámtéri földék gazdag ültetvényét, tömérdek kárt okozva az adók és drágaság su-

lya alatt leroskadni akaró sok, nagyon sok makói polgárnak.

Most meg egy más veszedelem szakadt a makói emberekre. Viz alatt vannak a Szent Lőrinc és a Lesi-beli szőlők. Ez már a valódí árvíz. Nem öntött ki a Maros erre a területekre, de mégis viz alatt vannak e szép és gazdag termést ígérő szőlők. Felfakadt a viz árja és elöntötte az említett területeket, úgy hogy szüretelni ebben a szőlőkben sem lehet. A viz óráról-órára nő. Egyes helyeken már oly nagy, hogy közlekedni csak csónakon lehetne.

Kimondhatatlan a kár, mi e fakadó vizek tolytán e területen gazdálkodó szőlőtulajdonosokat érte.

A Szent Lőrinci területen igen sok ház is épült az utóbbi időben. A viz folytán ezek közül kettőnek talaja annyira fellazult, hogy bennük tartózkodni lehetetlen. Ezeket a rendőrkapitányi hivatal be is zárta.

Arra számítani, hogy a fakadó viz lepad, nem lehet, mert minél tovább tart a Maros árja, annál inkább szaporodik a fakadó viz és nem csak a szőlőtermés megy teljesen tönkre, hanem több ház is be fog dőlni a szőlők között.

## NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 27. Római kat. Kozma D. Gör. kath. Szept. 14. + felm. Nap két 5 óra 56 percekor, nyugszik 5 óra 12 percekor.

**Időjárás.** A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Helyenkint, főleg délelőti eső és lassu hőemelkedés várható. Sürgönyprognózis: Sok helyütt csapadék később enyhébb déli hőmérséklet: 12-7 Celsius.

— **Vertán Etele beszámolója.** Vertán Etele a battonyai kerület országgyűlési képviselője e hó 29-én vasárnap délelőtti beszámoló beszédét tart Battonyán. A beszámolóban részt vesznek *Bikádi* Antal orosházi, *Kun Béla* hmvásárhelyi *Justh János* hajdusoboszlói és *Veszpréni István* hajdunánási képviselők is és szinte nyilatkoznak a politikai helyzetéről.

— **Egészségügyi felügyelő Makón.** Blum Odón közegészségügyi felügyelő a minisztériumból ma délelőtti Makóra érkezett, hol *Dózsa* Lajos dr. kórházi főorvos és *Istók* Barnabás dr. megyei főorvos társaságában először is a megyei kórházakat tekintette meg. Itt mindennel meg volt elégedve, csak a ruhaneműeket találta kevésnek és ígéretet tett, hogy ennek szaporítása érdekében a szükséges intézkedéseket megteszi. A közegészségügyi felügyelő meglátogatja a vármegye községeit is, hogy meggyőződést szerezzen a vármegye közegészségügyi állapotáról.

— **Holnap kezdődik a sorozás** Az idei fősorozás, mint megírtuk, holnap pénteken veszi kezdetét városunkban. A sorozásra Makóváros tanácsa mai üléséből kifolyólag bizalmi férfiakul *Szakács* Gábor és *Bíró* István városi képviselőket küldte ki.

— **A sertésvész pusztításai Makón.** Makóvárosi gazdaközönségének érzékeny károkat okozott ezidén a sertésvész. A város határa most is zárlat alatt van. Most, hogy a vész szűnőben van a rendőrség jónak

látta, hogy az ólak fertőtlenítését elrendelje. Az ólak fertőtlenítése igen fontos s a gazdaközönséget megóvjaa a jövőben történhető károsodásoktól. A rendőrkapitány rendelete következőképp hangzik. Miután Makó város területén a sertésvész oly nagy mértékben uralgott, hogy alig volt tanya, vagy udvar veszmentes, ennél fogva a város területén levő összes sertéslaknak fertőtlenítését elrendelem. Az ólak fertőtlenítése legkésőbb október hó 5-ig befejezendő. Nehogy a hiányos fertőtlenítések miatt a zár feloldása késedelmet szenvedjen, felhivom gazdaközönséget, hogy rendeletemnek pontosan tegyen eleget, annál is inkább miután a fertőtlenítés megtörtént rendőrközegekkel, valamint a mellém beosztott állatorvosokkal fogom ellenőriztetni s a hiányosan vagy egyáltalán nem fertőtlenített sertéslakokat a tulajdonos költségére hatóságilag fogom fertőtleníttetni s őket az 1833. évi VII. t. c. 150. § a értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fogom sújtani.

— **Mult és jelen.** Makón egy régi kimutatásra akadtak amelyben az 1810-ik évről az életmezési cikkek ára van feljegyezve. E szerint akkor a következő árak voltak: A tehénhus fontja 10 kr, borjúhus 12 kr, juhús 9 kr, sertéshús 12 kr. Egy lud 20 kr, egy pár kacs 24 kr, egy pár galamb 10 kr, öt tojás 9 kr. Egy itce tej 2 kr, egy itce tejfel 12 kr, egy itce fehérbor 14 kr, egy itce vörösbőr 12 kr. Egy font sajt 9 kr, só, bab és lenese itcája 4 krajcár. Ha a száz év előtti árakkal a maiakat összehasonlítjuk szinte elborzadunk az óriási és mivel sem indokolható áremelkedésen. Makón, például egy kiló marhahús ára egy korona 50 fillér borjúhus sertéshús egy korona 80 fillér, sőt két korona. Az aprójszág pedig oly drága, hogy egy lud ma a legkisebb is 6 korona, mert kilója ennek 1 korona 60 fillér. Milyen jó volt a régi embereknek ők 10-12 krajcárért jó bort ittak, mi literjéért most egy koronájával fizetjük a *pincében szüretelt boroknak*. A közszükségleti cikkeknek ára a régihez viszonyítva tisztelesen sőt némelyké huszszorosan emelkedett. Most még csak az a kérdés, elérte-e már az áremelkedés a legmagasabb határt?

— **Milyen idő lesz?** Még a legöregebb emberek sem tudnak visszaemlékezni olyan évre mely abnormitásokban olyan gazdag lett volna mint ez az év. Egyik szélsőség a másikat érte. A nyár mintha az ősz akarta volna utánozni, mindig hűvös esős volt. Szinte kíváncsian lesi az ember az időjárásról és megörvönd, ha olvassa, hogy az idő javul. Meteor, a híres időjós most adta ki az október havi időjárásra vonatkozó jelentését. E szerint október változói napjai: 1-3-4-7-10-11-12-14-15-18-19-26 és 28-ra esnek. Október változói napjai bár számosak, de ezért mégis kedvezőbb időt vannak hivatva hozni az elmúltéknál, miután a belső bolgók nagyobb befolyáshoz jutnak októberben így a melegebb jelleg inkább érvényesül. Elsején hűvös, szeles, esetleg csapadékos, 4-én meleg, de csapadékos, 11-12. meleg, míg 15. szeles, esetleg viharos, hűvös, 18-19. száraz, meleg, 28. hűvös, szeles, esetleg viharos jelleggel.

— **Boldog község — boldogtalan város.** Józseffalva község (Temes m) közgyűlésén legutóbb terjesztették be az elmúlt évi számadást, amely szerint a községnek 1911-ben

111.719 korona bevétele, kiadása pedig 95.177 korona volt. Tiszta pénztári maradvány tehát 19.541 korona, ami annál figyelemreméltóbb, mert a község fizeti a polgárság helyett a 6 százalékos megyei pótdót is és a község a mult évben emelte fel a községi tisztviselők éh szolgálókat fizetését. Milyen irigyléssel tekinthetünk mi, makóiak Józseffalvára, a temesmegyi német községre. Ők minden kiadásukat úgy fedezik, hogy még pénzüik is marad, mi makóiak, mint azt pár nappal ezelőtt is megírtuk, évről-évre emeljük a pótdót és dacára annak, hogy ezeknek nyomasztó sulya alatt már-már összeroskadunk, még sincs semmink.

— **Háziasszony gondja a legnagyobb.** Mit főz ma? Ez a legfontosabb kérdés és a legügyesebb háziasszony is gyakran zavarba jön. Ilyenkor jó ha kéznél van a szakácskönyv, de hasznos akkor is a mikor meg akarjuk tudni, mint lehetne főzni olyat ami izletos, oleső és egészséges. Minden művelt és modern urasszonynak készségeen szolgálójára áll a Háztartás a magyar asszonyok régi és népszerű közlönye. Aki most egyfél esztendőre hat koronával előfizet erre a régi, Kürthy Emilné szerkesztésében megjelenő folyóiratra, az teljesen ingyen és bérmentve megkapja a Háztartás Könyvtára most megjelent pompás husz következő kötetét. 1. Hus és bőjji levelek kipróbált receptkönyve. Levesbe való tészták és mellékletek készítése. 2. Előételek könyve. 3. Tojásételek könyve. 4. Marha, borjú és sertéshúsok készítése. 5. Szárnyasok és szárnyas vadak könyve. 6. Nyul, őz és egyéb vadusok könyve. 7. Halak elkészítése. 8. Hogyan kell jó főzeléket készíteni. 9. Gyurott és kifőtt tészták könyve. 10. Torták könyve. 11. Sós és édes mártások. 12. Édessegek és cukorkák készítése. 13. Apró sütemények. 14. Háziilag elkészíthető italok. 15. Hogyan kell jó kenyeret sütni? 16. Fagyaltok kecsenyák, krémek. 17. A gyümölcsbefőzés könyve. 18. Zöldsg uborka stb. eltarthatása. A "Háztartás"-ból mutatóványszámot ingyen küld a HÁZTARTÁS kiadóhivatala, Budapest, VI. Eötvös utca 36, hova az előfizetési pénzek is küldendők.

— **Anyakönyvi hírek.** Elhalt. Csávás György 79 éves korában.

## SZINHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken classikus előadás bérletben: „Hamlet” Schakespeare tragédiája.

Szombaton új betanulással Nádasyné és Peterdi Etelka felléptével: „Nagy-mama” víg operett.

Hamlet. Schakespeare a világhírű színműve kerül holnap, pénteken előadásra, mely tekintve a Romeo és Júlia mult heti nagy sikerét, méltán számíthat a közönség osztatlan tetszésére. Az előadás rendezése Remete kipróbált rendezői tudására van bízva, kinek nehéz feladatának megoldásában méltó segítő társai lesznek: Sinkó Gizi, Verő Janka, Kanizsai Elza, Thuróczy, Fenyő, Komlós, Farkas Béla, Burányi, Szendrey és Nagy Dezső. Az előadásra a tanuló ifjúság figyelmét is felhívjuk, mivel nem mindennapi dolog a klasszikus darabok előadása.

Nagy-mama. Csiky Gergely nagyhatású vígjátékát, melyet Mader Rezső szövegére Pásztor Árpád alkalmazott, szombaton adja elő a társulat Nádasynéval a címszerepben. Az előadás, amely amugy is a társulat legjobbjait foglalkoztatja nevezetessé teszi az is, hogy a második felvonásban előforduló „Sorrentói emléket” Molnár Janka, Falk Erzsi, Burányi és Korda a társulat e kiváló énekes színészei éneklék.

## Regény.

### Szerelem a sirig

vagy (165)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

VII

Jean Párisba utazott, hogy ügyeit ottan végképen rendezze.

A francia fővárost ebben az időben az afrikai események tartották izgatottságban.

Algír már francia gyarmat volt s a kormány elhatározta, hogy a szomszédos Tunist is azzá fogja tenni.

Erre kedvező alkalmul kínálkoztak a zavarok, melyek Tunisban az uralkodó beyk gyöngesége következtében napirenden voltak.

Mikor aztán a tanuist khurymir néptörzs ismételve betört Algírba s tüzzel-vassal pusztította a francia telepeket, a francia kormány Logerot tábornok vezetése alatt 25.000 főnyi hadsereget küldött Tunisba, a tartomány meghódítására.

Jean elkeseredésében ténylegesítette magát, vissza nyerte főhadnagyi rangját, melyet a francia-porosz háboruban viselt s Marseilleben hajóra szállt csapatokkal.

Serravalné, mint olvasta egyetlen gyermeke levelét, melyben kétségbeesett elhatározását vele tudatta, elájult a nagy fájdalomtól.

Elveszettnek hitte Jeant, ki bizonyosan keresni fogja a csaták hevében a halált, hogy kinjaitól szabaduljon.

Még nagyobb volt a Simonne fájdalma, mikor barátjának, kit hő szerelemmel velt körül, végzetes lépéséről értesült.

Felkereste Serravalnét, bocsánatáért esdett s a két gyászba borult nő ez időtől fogva naponta találkozott egymással, hogy beszéljenek ő róla, ki egyetlen boldogságuk volt mindkettőjüknek.

(Folyt. köv.)

### Üzlet és ház eladás.

A Sirkert-utca 486. szám alatt lévő igen jó **fűszerüzlet**

nagyforgalmu dohány elárúsítással, házzal, együtt, mely egy nagy üzlethelyiség, két szoba, két konyha, egy kamra és egy legjobb karban levő főzde, üvegezett folyosó, különálló fűszin, cementgödörök (törköly számára) szépen befásított nagy kerttel együtt más vállalat miatt örökáron eladó.

Értekezhetni lehet:

**Ratkay János**, tulajdonossal.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.  
Félévre . . . 7 Kor.  
N egyedévre . . . 3 K. 50 fill

### Lakás és föld kiadó.

A kaszinó mellett levő házamban egy két szobás lakás november 1-re, továbbá a kenyérváróban 8 vékás s a soványban 1 napos pusztá földem kiadó. Egy csukott-fiakker és az ó-kortyogóban 2 napos földem terméssel együtt eladó.

Nagy István, v. tanácsos.

**Földeladás.** Csókáson a néhai Pál Sándor-féle egy és fél fertály egy tagban levő szántóföld, a rajta levő tanya épületekkel együtt

örökáron szabadkézből eladó.

Értekezhetni Torma József városi adótisztjével.

Iritz Sámuel özv. cég

### ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „ „	4.— „
„ 10 „ „ „	5.— „
„ 5 „ borpálinka	3.— „

Á valódiságért a cég felelősséget vállal.

### Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

#### Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számítalan hálairatbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

#### Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.



### Eladó föld.

A mokrini határban

a község közelében

#### 62 hold jó tekele szántóföld

szép tanyaépületekkel eladó, vagy több évre bérbe kiadó.

Értekezhetni lehet

**FÉISZTHAMEL ANTAL**, tulajdonossal Mokrinban.

### Táncitanítási felhívás.

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy október 1-én

#### az új táncanfolyamot

az őszi időnyre a legszigorubb illem betartása mellett megkezdem.

— Tanítani fogom úgy a régi, mint a legmodernebb táncokat s hogy tanítványaim ezt teljesen elsajátítsák, a tanítást időhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot el nem sajátítottak. — Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni szíveskedjenek. — Iratkozni lehet lakásomon, Gróf Vay-utca 250. sz. a., ahol most is állandóan tanítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

**Schwartz Miksa**,

okl. táncitanító.

### Eladó hordók.

A közelgő szürethez jókarban levő tiszta üres hordók 50 liter-től 700 literig minden nagyságban a **Korona-depóban** eladók. 773

Kényelmes és olcsó

#### bér-automobil

vidékre és bármelyik vasuti állomásra.

#### Glück Samu cégnél

Makón.

Telephon-szám: 88.

Hajnal utcai házamnál

két szobából s előszobából álló

udvari lakás butorozva, vagy anélkül magános ur részére október, avagy november 1-től bérbe kiadó.

Dr. Kiss Pál, ügyvéd.

### Föld és ház eladás.

2584. számú új utcai és 2676. számú kigyó-utcai házam, a rákosi-utfélen levő egy járandóm, a kákás alatt levő egy járandóm, a belső nyomáson, a keskeny-hegynek innenső végénél levő egy járandóm örök áron eladó.

Bökönyi István 2584. sz.

### Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képtelenek, a

### Makói Független Ujság

árúsításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

### Tánciskola megnyitás

Tisztelettel értesítem a tánckedvelő ifjuságot, hogy őszi táncanfolyamot október 20-án megkezdem. Beiratkozni már lehet.

Tisztelettel

**Érdeky József**

okl. táncitanító.

### HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

#### Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában

Budapest, József-körút 15. sz.

Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétsoros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól fejjebb. Fénvképes árjegyzék ingyen

### Kiégelt köszénsalakot

nagyobb mennyiségben sürgősen vesznek. — Eladni akaró jelentkezők a kiadóhivatalban.

### Lapkihordó-fiuk

felvételnek a kiadóhivatalban.

### Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben

Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

### ÉRTESÍTEM

a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szesz-

mentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle

**liquörök** legelőnyösebb beszerzési forrás.

### Iritz Sámuel özv.

cégnél M A K Ó.

## PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

## Nyári ujdonságok verseny árai:



Lüster felöltők	II. 12. K-tól	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster	I. 15.-	Háló kabátok	1.80
Delén bluzok	3.-	Női nadrágok	1.-
Himzett	3.90	Fűző védő	III. 1.20
Csipke	5.-	Fűző védő	II. 2.40
Párnák	1.70	Fűző védő	I. 3.-
Paplan lepedők	5.-		

Szigoruan  
szabott  
árak!



Seryem,  
Batiszt,  
Schiffon és  
Lüster alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák!  
Fejkötők! Pique paplanok!

**Tubarózsa-krém és kenőcs** az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salófor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

**TÓTH Kocchillia** szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:  
**JENEI SZÉKELY LAJOS**  
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerertárában  
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)  
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!  
Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

## Király Lajos áruházában

a következő nyári árak a szezon előrehaladottsága miatt leszállított árban vásárolhatók:

Lüster kabátok II koronától.	Schiffon	70
Mosó bluzok	Jó mosó pongyola	7-
Szövet bluzok	Aljak	5-
Himzett batiszt	Selyem alsók	8-
Csipke	Schiffon	2-80
Himzett fűzővédő		

Női ingek, háló kabátok, nadrágok, igen olcsón.

Leány lüster ruhák! Szabott ár!

## SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszerháza

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főlülmulhatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolítja az arcról mindennemű pattanást, bőrrákkát, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde szint kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó viz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájzre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

## Megérkezett!

500 drb. lendamaszt abrosz, ára	3, 6, 8, 10 korona.
200 drb. lendamaszt mlyő, ára	90 fillér.
Férfi ingek, fehér és színes	1-50, 2, 3 korona.
Gallérok darabja	20 fillér.
Arcfátyol métere	20
Himzések métere	15, 20, 30
Női keztük párja	30
Valódi francia selyem batiszt	50, 70, 80
Angol mosó zefírek	70, 80, 90
Remek női ruhaszövetek	60 fillértől 5 koronáig.
Férfi ruhaszövetek	3 koronától 6 koronáig.
500 tucat vászonsebkendő, melynek ára 5 korona volt, tucatja 2-30 korona. — Valamint a még itt felnem sorolt különböző cikkek rendkívüli olcsó árban.	

ALKALMI ÁRUHÁZ Kossuth-szoborral szemben.

Csillag-pouder 3 színben. 1 doboz 1 kor. (szarvasb.)

Szeptember elsején nyílt meg Makón a kasznárlakban

## a CSILLAG DROGERIA gyógyszerháza

Kötszerek és sebészeti eszközök. Francia illatszerek az összes italokban kimérve és eredeti üvegekben. Háztartási cikkek. Szájvizek, fogporok, fogpaszták. Hajápolási és hajfestő szerek, irrigátorok, gummi különlegességek. Színházi pirosítók és festékek.

A valódi Kölni-víz makói főraktára.

Üvegenként 1 és 2 korona.

Kölni-szappan 40 fillér.

Tea-, cognac-, rum- és likőr eszenciák és ezek készítéséhez tiszta szesz. — Fésűk, kefék, szappanok, hajtük.

Vera Violette brillantin 3 színben 30 és 60 fill.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.